

Esimerkkejä

Etsintähälytys

Kaitalahden paikallistoimikunta etsii kadonnutta lasta. Etsinnöistä uutisoidaan valtakunnallisesti, ja alueella liikkuu paljon toimittajia ja kuvaajia. Vapaaehtoiset ohjaavat haastattelua pyytävät toimittajat valmiuspäällikön luokse, kuten ennalta sovittiin. Valmiuspäällikkö kertoo toimittajille, mitä vapaaehtoiset etsinnässä tekevät. Toimittaja haluaa haastatella myös yhtä etsijää, mihin valmiuspäällikkö antaa luvan.

Tulos: Kuva Vapepan vapaaehtoisista on iltapäivälehden kannessa ja maakuntalehdessä. Teksteissä on valmiuspäällikön ja vapaaehtoisen kommentteja.

Onnettomuusharjoitus

Kaitalahden paikallistoimikunta järjestää yhdessä piirin ja viranomaisten kanssa liikenneonnettomuusharjoituksen. Valmiuspäällikkö sopii vapaaehtoisen kanssa, että paikalle kutsutaan myös paikallisia tiedotusvälineitä. Vapaaehtoinen soittaa paikallislehden, maakuntalehden sekä paikallisradion toimituksiin ja kutsuu heidät harjoitukseen.

Tulos: Harjoitusta tulee seuraamaan paikallislehden ja -radion toimittajat. Harjoituksen lisäksi lehdessä ja radiossa kerrotaan, miten Vapepaan pääsee mukaan.

Rekrytointitilaisuus

Paljon julkisuutta saaneen etsinnän jälkeen Kaitalahden paikallistoimikunta järjestää rekrytointitilaisuuden. Tilaisuudesta ilmoitetaan hyvissä ajoin paikallislehdelle, maakuntalehdelle ja paikallisradiolle.

Tulos: Maakuntalehti tekee etukäteen pienen uutisen tulevasta tilaisuudesta, mikä tuo paikalle useita kiinnostuneita. Paikallislehti tekee itse tilaisuudesta jutun, jossa kerrotaan, miten porukkaan pääsee mukaan.

Haastattelun antaminen

- Hälytystilanteessa varmista, että sinulla on viimeisin tieto Vapepan toimista.
- Mieti valmiiksi asiat, jotka erityisesti haluat tuoda esiin.
- Jos haastattelu tulee yllättäen etkä ole valmis, pyydä hieman aikaa valmistautua.
- Vastaa kysymyksiin vain Vapepan näkökulmasta.
- Jos et tiedä vastausta, älä arvaa.
- Anna toimittajalle Vapepan esite tai ohjaa hänet nettisivuille www.vapepa.fi.
- Pyydä teksti luettavaksi ennen julkaisua ja korjaa asiavirheet. Jos aikataulu ei anna myöten, teksti jää tarkistamatta.

Vapaaehtoinen
pelastuspalvelu

Mediaan liittyvissä kysymyksissä voitte lähestyä piirin työntekijöitä sekä Punaisen Ristin tiedottajia:

Anna Vuorinen
tiedottaja
020 701 2224

Sanna Räsänen
Tiedottaja
020 701 2223

Outi Pärnänen
Tiedotuspäällikkö
020 701 2220

Mediaohje on
ladattavissa osoitteessa
www.vapepa.fi/saannot-ja-ohjeet

sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@punainenristi.fi

Vapepa ja media
– miten ja miksi tiedotusvälineiden kanssa toimitaan?

Tiedotusvälineet tukevat työtämme

Positiivinen julkisuus mediassa edistää Vapaaehtoisen pelastuspalvelun auttamistyötä.

Median kautta voimme tuoda toimintaamme viranomaisien ja rahoittajien tietoon. Ennen kaikkea tiedotusvälineet ovat erinomainen kanava esitellä Vapepaa kansalaisille ja saada näin uusia auttajia riveihimme.

Vapepalla ja medialla on yhteiset intressit, mikä luo yhteistyölle hyvän pohjan: tiedotusvälineet haluavat kiinnostavaa sisältöä, ja me voimme tarjota sitä. Yhteistyötä tiedotusvälineiden kanssa kannattaakin tehdä aina kun mahdollista, esimerkiksi rekrytointitilaisuuden, harjoitusten ja hälytysten yhteydessä.

Hälytykset hoituvat työnjaolla

Hälytystehtävissä kokonaisuutteen liittyvä tiedotusvastuu on viranomaisella. Me kuitenkin voimme – ja meidän kannattaa – kertoa medialle omasta roolistamme ja toiminnastamme.

Hälytyslanteissa pääsääntö on, että Vapaaehtoisen pelastuspalvelun puolesta haastatteluja antavat keskustointimiston työntekijät, valmiuspäällikkö, muut piirin työntekijät sekä Vapepa-johtajat. Heidän luvallaan myös muut vapaaehtoiset voivat antaa haastatteluja.

**Kerromme
medialle
vain Vapepan
toiminnasta**

Jos on tarpeen, voidaan nimetä erikseen vapaaehtoinen, jonka tehtävänä on antaa ja järjestää medialle haastatteluja sekä tarjota ajantasaista tietoa Vapepan toiminnasta. Tällä vapaaehtoisella tulee olla vankka tietämys Vapepasta ja median toiminnasta.

Muiden vapaaehtoisten roolisuhteessa mediaan on yksinkertainen: he ohjaavat toimittajien haastattelupyynnöt sovittuun eteenpäin, ja antavat alueella liikkuvien kuvaajien tehdä rauhassa työtään.

Jos toimittajan tai kuvaajan epäillään toiminnallaan rikko- van lakia, asiasta ilmoitetaan

Ketä saa kuvata?

Julkisella paikalla tapahtuvaa toimintaa on yleensä lupa selostaa ja kuvata ilman siellä liikkuvien ihmisten suostumusta.

Esimerkiksi ulkotiloissa, jossa liikkuu onnettomuuden yhteydessä uhreja, heidän omaisiaan ja vapaaehtoisia, journalisteilla on yleensä oikeus haastatella ja kuvata ketä tahansa. Jos uhria tai muuta henkilöä kuvataan vasten hänen tahtoaan, kannattaa kuvaajaa pyytää kohteliaasti toimimaan toisin.

Laki estää toimittajia ja kuvaajia toimimasta ainoastaan julkisrauhan ja kotirauhan suojaamissa paikoissa. Julkisrauha suojaa esimerkiksi virastoja, tuotantolaitoksia ja liikehuoneistoja. Kotirauha estää journalistien toimimista esimerkiksi asunnoissa, asuntojen rappukäytävissä ja pihalla.

Hälytystilanteissa viranomaiset voivat erikseen rajoittaa journalistien toimintaa esimerkiksi etsintäalueella. Toimittajilta ja kuvaajilta voidaan myös estää pääsy tiloihin, joihin kaikilla ei ole vapaata pääsyä. Tällaisia tiloja ovat hälytyksen yhteydessä esimerkiksi johtopaikka, johtokeskus, tilannekeskus, ensiaputilat ja huoltopaikka.

Journalistien vapauden vastapainona ovat tarkat eettiset säännöt, joita myös yleensä noudatetaan. Säännöissä rajoitetaan muun muassa järkyttynen ihmisen haastatteleminen ja uhrien kuvaamista.

viranomaisille eikä ryhdytä itse toimiin.

Jos resurssit eivät hälytyksessä mitenkään riitä median kanssa toimimiseen, toimittajat kannattaa ohjata viranomaisien luokse.

Vaitiolovelvollisuus sitoo

Jokainen auttamistehtäviin osallistuva vapaaehtoinen on vaitiolovelvollinen. Vaitiolovelvollisuus koskee nähtyjä ja kuultuja tilanteita, autettujen henkilöilysyyttä ja yksityisyyteen liittyviä tietoja ja esimerkiksi tietoja viranomaisien toiminnasta.

Viranomaiset hoitavat itse näihin asioihin liittyvän tiedottamisen. Vapepan toimijat kertovat medialle ainoastaan Vapepan toiminnasta.

Yksittäiset vapaaehtoiset

ohjaavat hälytystilanteissa median yhteydenottoja sovittuun eteenpäin.

Vapepa-johtaja

antaa hälytyksessä mahdollisuuksiensa mukaan haastatteluja. Hän voi nimetä vapaaehtoisen mediavastaavaksi.

Erikseen nimetty mediavastaava

antaa ja järjestää hälytystilanteissa haastatteluja sekä tarjoaa medialle ajantasaista tietoa.

Valmiuspäällikkö ja piirin muut työntekijät

antavat haastatteluja ja voivat hälytystilanteissa nimetä vapaaehtoisen mediavastaavaksi. Pitävät yhteyttä valmiustoiminnasta vastaavaan tiedottajaan.

Valmiustoiminnan päällikkö ja koordinaattori

Punaisen Ristin keskustuimistossa antavat haastatteluja tiedotusvälineille.

Valmiustoiminnasta vastaava tiedottaja

Punaisen Ristin keskustuimistossa koordinoi tiedotusta valtakunnallisesti, antaa ja järjestää haastatteluja.